

Rynek biurowy w Polsce

III kw. 2014

Warszawa

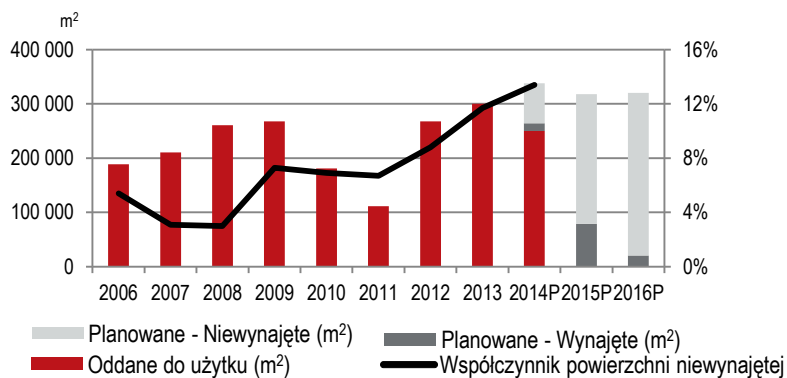
W pierwszych trzech kwartałach popyt ze strony najemców wyniósł 422 000 m², z czego 163 000 m² wynajęto w ciągu ostatnich trzech miesięcy. Wiodącymi strefami w III kw. były Mokotów, strefa Południowo-Zachodnia oraz Obrzeża Centrum, które wygenerowały ponad 75% całego popytu w stolicy. Nowe transakcje wynosiły prawie 115 000 m², wliczając nieliczne ekspansje (7 900 m²). Porównując do II kw., aktywność najemców na rynku przedajmu znacznie wzrosła i wyniosła prawie 20% wszystkich zarejestrowanych umów. Wzrost ten wynika głównie z planowanej relokacji Raiffeisena do Prime Corporate Center (19 500 m² wynajętej powierzchni). Była to również największa transakcja trzeciego kwartału. Innymi, o których warto wspomnieć to m.in. odnowienie Media Saturn Holding w Blue City Offices (8 000 m²) oraz nowa umowa Moneygram w Konstruktorska Business Center (7 300 m²). Kolejne, największe transakcje należały do instytucji publicznych tj.: do Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego (nowa umowa na 7 100 m² w Equatorze I) oraz do Urzędu Lotnictwa Cywilnego (odnowienie 6 600 m² we Flanders Business Park A), co świadczy o coraz większym zainteresowaniu tego sektora wynajmem najwyższej jakości powierzchni biurowej.

W III kw. całkowita podaż nowoczesnej powierzchni biurowej wyniosła prawie 4 365 000 m², a deweloperzy deklarują ukończenie kolejnych 90 000 m² do końca 2014 r. Niemniej jednak spodziewamy się, że oddanie do użytkowania części tego wolumenu będzie prawdopodobnie odroczone do początku 2015 r. W tym roku nowa podaż przewyższy tą z 2013 r., kiedy na rynek dostarczono łącznie 300 000 m². W chwili obecnej niecałe 60 000 m² powierzchni biurowej przechodzi gruntowną renowację a prawie 640 000 m² znajduje się w budowie (blisko 20% jest zabezpieczone umowami najmu). W III kw. oddano do użytku cztery budynki biurowe: Warsaw Spire B (20 000 m²) i Plac Małachowski (12 000 m²), oba w centralnej części Warszawy, a poza nią, Nimbus (19 000 m²) oraz Garden Plaza (8 500 m²).

W III kw. wskaźnik powierzchni niewynajętej osiągnął poziom 13,8%. Lekko obniżony popyt i wzrastająca podaż spowoduje w najbliższym czasie dalsze presje zwykłe na ten współczynnik.

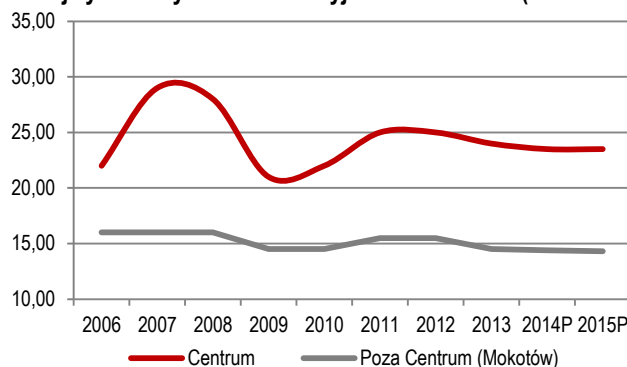
Obecnie, najwyższe stawki najmu w Centrum wahają się między 22€ a 24€ / m² / m-c, a w najpopularniejszych lokalizacjach poza Centrum (np. na Mokotowie) między 14,5€ a 14,75€ / m² / m-c. W nadchodzących latach spodziewamy się zmiany w sferze polityki najmu deweloperów, która nastąpi w odpowiedzi na wzrost pustostanów i napływ nowej podaży w 2015 r.

Biura oddane do użytku, planowane i współczynnik powierzchni niewynajętej

Źródło: JLL, WRF, III kw. 2014, P-prognoza

Najwyższe czynsze transakcyjne w Warszawie (€ / m² / m-c)

Źródło: JLL, III kw. 2014, P-prognoza

Główne rynki biurowe w Polsce (poza Warszawą)

Na rynkach regionalnych w III kw. 2014 r. wynajęto około 117 000 m² biur (I-III kw. łącznie 320 000 m²). Do największych transakcji należały: odnowienie umowy oraz ekspansja Infosys na 21 000 m² w Green Horizon w Łodzi, przednajem HP GBC na 16 400 m² w biurowcu Dominikański we Wrocławiu oraz odnowienie umowy AON Hewitt na prawie 4 400 m² w Diamante Plaza w Krakowie. W konsekwencji zapotrzebowania o takiej skali, popyt w Łodzi przewyższył prawie dwukrotnie wynik z roku 2013. Kraków niezmiennie prezentuje stabilny i silny wolumen wynajętej powierzchni, który jest już wyższy niż w całym roku 2013. Łącznie na rynkach regionalnych wynajęto równowartość 88% popytu wygenerowanego w całym poprzednim roku.

W pierwszych trzech kwartałach 2014 r. w miastach regionalnych pojawiło się 206 000 m² nowej powierzchni biurowej. Prawie 40% podaży zostało oddane w Krakowie (81 500 m²), 46 000 m² w Trójmieście oraz 27 000 m² w Katowicach. W trzecim kwartale największe, w wysokim stopniu skomercjalizowane, biurowce weszły na rynek w Krakowie: Kapelanka A (17 300 m² – 65% wynajęte), Enterprise Park C (13 600 m² – 95% wynajęte) oraz Quattro Business Park D (12 200 m² – 80% wynajęte).

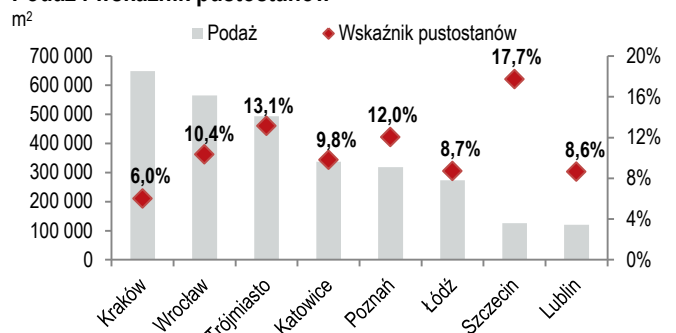
Główne rynki biurowe poza Warszawą cechują się wysoką aktywnością deweloperską. Ponad 520 000 m² biur w tych miastach pozostaje w aktywnej budowie. Co ciekawe, sporą część stanowią duże budynki biurowe o powierzchni ponad 20 000 m². Dwie trzecie realizowanych obiektów biurowych w Polsce znajduje się we Wrocławiu, Krakowie oraz Trójmieście. Wrocław jest liderem w tej kategorii - 137 000 m² w budowie. Największy obiekt w trakcie budowy znajduje się natomiast w Poznaniu – Business Garden Faza I (39 000 m²). Poziom wynajęcia powstających w Polsce biurowców zawiera się w przedziale od 12% w Poznaniu przez 34% w Łodzi do prawie 50% we Wrocławiu.

Znaczący spadek wskaźnika powierzchni niewynajętej został odnotowany w Szczecinie (6,7pp), podczas gdy w Lublinie obniżył się o 4,7pp i kształtował się na poziomie 8,6%. Kraków oraz Katowice zanotowały wzrosty pustostanów odpowiednio o 1,5pp oraz 2,3pp. Pomimo tych wahań najniższy współczynnik powierzchni niewynajętej nadal notuje Kraków (6,0%) a najwyższy Szczecin (17,7%). Trójmiasto, Wrocław, Poznań oraz Łódź pozostały stabilne.

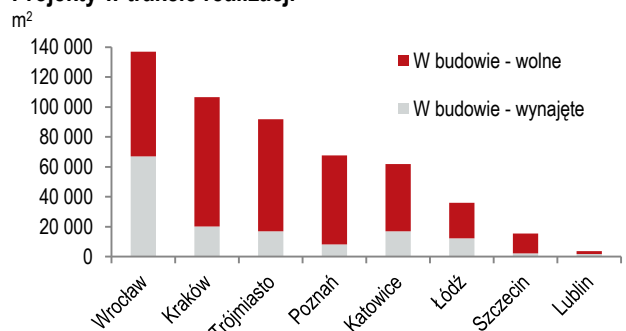
Najwyższe czynsze transakcyjne w miastach regionalnych wynoszą odpowiednio od 11-12€ / m² / m-c w Lublinie do 14-15€ / m² / m-c we Wrocławiu i Poznaniu. Średnie czynsze pozostają najwyższe w Krakowie (13,5-14€ / m² / m-c) i Katowicach (12,5-13,75€ / m² / m-c), najniższe w Lublinie (10€ / m² / m-c).

Główne rynki biurowe w Polsce charakteryzują się wysokim zróżnicowaniem pod względem czynszów jak i wskaźnika powierzchni niewynajętej. Jedna duża umowa najmu nadal potrafi znacznie zmienić realia rynkowe. Dobrym przykładem jest Łódź, która aktualnie notuje najniższy wskaźnik powierzchni niewynajętej od wielu lat.

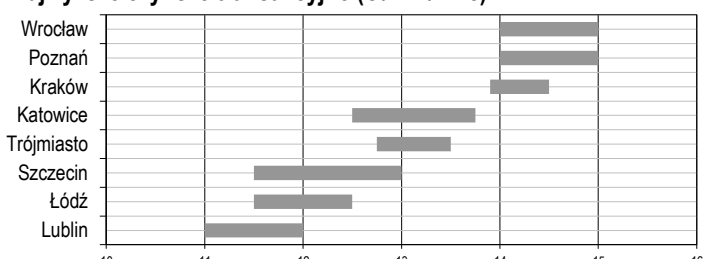
Podaż i wskaźnik pustostanów

Projekty w trakcie realizacji

Najwyższe czynsze transakcyjne (€ / m² / m-c)

Źródło wszystkich wykresów: JLL

JLL

Anna Młyniec
Head of Office Agency
and Tenant Representation,
ul. Królewska 16
00-103 Warszawa
Tel. +48 22 318 0000
Fax +48 22 318 0099
anna.mlyniec@eu.jll.com

www.jll.pl

JLL

Mateusz Polkowski
Associate Director
Research & Consultancy
ul. Królewska 16
00-103 Warszawa
Tel. +48 22 318 0042
Fax +48 22 318 0099
mateusz.polkowski@eu.jll.com

www.jll.pl

COPYRIGHT © JONES LANG LASALLE IP, INC. 2014. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means without prior written consent of Jones Lang LaSalle. It is based on material that we believe to be reliable. Whilst every effort has been made to ensure its accuracy, we cannot offer any warranty that it contains no factual errors. We would like to be told of any such errors in order to correct them.

bazabiur.pl